

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
proprietarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Tertium

**González Téllez, Emanuel
Francofurti Ad Moenum, 1690**

Caput XXV. (a) Gregorius IX.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74526](#)

nec exigendi procurations. Juxta quam temporum veritatem accipiendi sunt textus *in cap. dilectio, de offic. Archid. cap. constitutus 8. de relig. dom. cap. 7. de paenit.* Unde apparet verus sensus praesentis textus, in ejus enim specie Episcopus Cenomanensis cum visitaret monasterium Sancti Petri de Cultura, exigebat procurations ab ipsis monachis; Abbas autem eas solvere renuebat, quia monasterium illud erat in ipsis suburbis Cenomanensibus; unde in ejus visitatione nullas expensas faciebat, siquidem domi remanebat: atque ita cum nullas in itinere expensas ficeret, jus procurations exigendi non habebat. Asserebat etiam jam à longo

tempore procurations solutas non fuisse; unde intendebat, eas injustè exigi ab Episcopo: sed cùm procuratio sit annexa visitationi, eo quod qui feminat spiritualia, debet percipere temporalia, ex traditis supra *in cap. cùm Appositi;* & hæc ratio aquæ militet sive Ecclesia sit intra, vel extra urbem; & etiam quia solvit à subiectione, ut eo etiam commentator probavi, inde rectè Honorius III. decrevit, monachos ipsos debere procurationem præstare, nec tempus longum, per quod eam non præstiterunt, illis suffragari, cùm circa procurations visitantib[us] standas non currat præscriptio, ut probavi *in cap. cùm ex officiis, de prescriptis.*

C A P U T X X V.

(a) Gregorius IX.

CUm nuper Archiepiscopus Beneventanus Beneventanam provinciam visitaret.
Et infra: Mandamus, quatenus cùm eundem Archiepiscopum sive auctoritate propriâ, sive nostra Beneventanam provinciam contigerit visitare, procurations ratione visitationis debitas juxta facultates Ecclesiarum vestraturum exhibeatis eidem. Alioquin sententiam, quam ipse ritè tulerit in rebelles, ratam habebimus, & faciemus auctore Domino inviolabiliter observari.

N O T A E.

(a) **G**regorius IX.] Cùm non habeamus epistolas ipsius Pontificis, certò agnosceremus non possumus Prælatos quibus in præfatu re-scribit: tantum ex textus serie colligitur, loqui

cum subditis ipsis Archiepiscopio Beneventani. Beneventum autem, vulgo Benevento, est Merropolis Italiae, cuius Ecclesia olim erat Canonicorum regularium, ut refert Penninus lib. 2. hist. Canon. reg. cap. 29. num. 4. Commentarium hujus textus dedi supra *in cap. sopita.*

C A P U T X X VI.

(a) Idem.

CUm Canonici majoris Ecclesiæ quandam summam pecunia pro pensione Ecclesiæ tua debitam aliquot annis persolveris, & idem summam illam ex integro de meliori moneta exigant solvi sibi: Tibi damus nostris litteris in mandatis, ut Canonicos illos solutione prioris pecunia, vel si non sit in usu, estimatione pensionis antiquæ facias manere contentos.

N O T A E.

(a) **I**dem.] Gregorius IX. videlicet nec amplius ex litera constat, videlicet nec de pensionis cum quibus loquitur Pontifex, nec de monera juxta quam pensio solvatur, aut regione ubi casus hic contigit: ex litera tamen à Raymundo redita appareat, quod quidam per aliquot annos persolvit Canonici certæ Ecclesiæ Cathedralis annuatim quandam summam pecunia pro pensione illi debita; solvit videlicet mille regales monetæ minoris: pone quod solvit centum uncias argenti, qua pendebat totam summam, videlicet mille regales, quia tunc temporis singulæ unciae æstimabantur decem regalibus argenteis; sed cùm postea minutus fuisset valor unciae argenteæ ad octo regales, vel vilis materia immixta veteri monetæ adempta fuisset, quo purior, & perfectior moneta

manneret, Canonici illius Ecclesiæ intendeant exigere mille regales argenteos in nova moneta, scilicet centum viginti & quinque uncias signatas pro centum, quas olim exigebant: de quo catu cùm consultus fuisset Gregorius, respondit Canonicos contentos esse debere monetæ antiquæ minoris ponderis, vel deterioris metalli, si inveneri possit, vel si in totum abrogata fuit legge Principis, reducendam esse novam ad proportionem, & estimationem veteris, ut qui pensionem solvebat: non gravetur ad plusquam ad id, quod solvebat tempore constituta pensionis in veteri moneta; sed si non extitit textus qui tribuitur Urbano III. in cap. 3. hoc tit. in 2. collectione, valde similis est. Verba refero: [Querelam P. Presbyteri Sancti Petri accepimus, quod cùm Canonici Debore certam summam pecunia pro pensione Ecclesiæ sua aliquot persoluissent annis, idem Canonici ab eo

summam